

Broj: 03-02-1389/2023
Sarajevo, 10.12.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom -
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući ✓
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Državna Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 11-12-2024

Org. jed.	Prijava	Vrijeme
01 - 02 - 02	2577	24

B^{x11}

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i članom 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), **radi razmatranja i usvajanja po hitnom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 31. sjednici, održanoj 08.04.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog:

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku (CD),
- Odredba zakona koja se mijenja

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Adnan Delić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**

Sarajevo, april 2024. godine

Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju po hitnom postupku

Odredbama člana 191. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), odnosno člana 186. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), propisana je mogućnost donošenja zakona po hitnom postupku u slučaju kada se zakonom uređuju odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna potreba i čije bi donošenje u redovnom postupku moglo izazvati štetne posljedice za Federaciju BiH.

S tim u vezi, napominjemo da je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u 2023. godini, na Vladu Federacije uputilo Prijedlog za izmjenu i dopunu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a u cilju izvršenja Presude Ustavnog suda Federacije BiH, broj: U-13/22, kojom se nalaže brisanje člana 116. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Vlada Federacije BiH na sjednici utvrdila je Prijedlog izmjene i dopune Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, kojim se briše član 116. Zakona i isti uputila Parlamentu Federacije BiH na nadležno postupanje. U međuvremenu Vrhovni sud Federacije BiH je donio Presudu broj: 02 0 U 001903 23 Uvp za čije izvršenje je također potrebna izmjena predmetnog zakona, radi čega je i predložena izmjena Zakona.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su ispunjeni uslovi i predlažemo da se Zakon o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju razmatra po hitnom postupku.

**ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**

Član 1.

U članu 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, dosadašnji stavovi (2) i (3) mijenjaju se i glase:

„(2) Izuzetno, od stava (1) ovog člana, u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije, koji ima priznat penzijski staž u trajanju od najmanje 12 mjeseci poslije 30.04.1992. godine u Federaciji BiH i koji ima prebivalište u Federaciji BiH ili Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, odnosno koji ima status povratnika u Republiku Srpsku, pripada i razlika od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona. Pravo na isplatu razlike penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a u skladu sa stavom (4) ovog člana.“

„(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana korisnicima prava koji su ostvarili pravo na srazmjernu penziju u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana, a koji imaju ostvaren poseban staž, ne pripada pravo na razliku penzije, izuzev ukoliko se radi o posebnom stažu iz člana 36. ovog Zakona.“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I
INVALIDSKOM OSIGURANJU

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbama člana III.2.e), III.3.(3) i člana III.4.j) Ustava Federacije, prema kojima su federalna vlast i kantoni nadležni za oblast socijalne politike. Federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove nadležnosti, a kantoni su posebno nadležni za provođenje socijalne politike i uspostavu službi socijalne zaštite.

Prema odredbama člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije, Parlament Federacije nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju je Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH broj: 02 0 U 001903 23 Uvp za čije izvršenje je također potrebna izmjena predmetnog zakona.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. izvršena je izmjena stava (2) i (3) člana 82. Zakona, tako da oni sada glase:

„(2) Izuzetno, od stava (1) ovog člana, u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije, koji ima priznat penzijski staž u trajanju od najmanje 12 mjeseci poslije 30.04.1992. godine u Federaciji BiH i koji ima prebivalište u Federaciji BiH ili Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, odnosno koji ima status povratnika u Republiku Srpsku, pripada i razlika od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona. Pravo na isplatu razlike penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a u skladu sa stavom (4) ovog člana.“

„(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana korisnicima prava koji su ostvarili pravo na srazmjernu penziju u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana, a koji imaju ostvaren poseban staž, ne pripada pravo na razliku penzije, izuzev ukoliko se radi o posebnom stažu iz člana 36. ovog Zakona.“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Napominjemo da je članom 82. stav (2) propisano da izuzetno od stava (1) ovog člana, u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog zakona, korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije pripada i razlika od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81.

ovog Zakona. Pravo na isplatu razlike penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a u skladu sa stavom (3) ovog člana. (3) Postupak i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije iz stava (2) ovog člana uredit će nosilac osiguranja svojim aktom.

Nakon stupanja na snagu gore navedenog izmijenjenog člana 82. Zakona, a radi nedovoljne preciznosti navedene norme, javili su se određeni problemi u tumačenju odnosno primjeni iste.

Predmetno pitanje pokušalo se prevazići kroz donošenje Pravilnika o postupku i potrebnoj dokumentaciji za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Dalja komplikacija nastala je od 10. mjeseca 2023. godine, nakon što je Vrhovni sud Federacije BiH, donio Presudu broj: 02 0 U 001903 23 Uvp od 12.10.2023. godine, kojim je zauzeo stav da se pravilnikom ne može precizirati pojam „korisnik prava“, odnosno definisati koji krug osoba ima pravo na razliku do najnižeg iznosa penzije u slučajevima srazmjerne penzije između entiteta, već da se isto mora urediti zakonom.

Članom 2. propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Federacije BiH za 2024. godinu.

ČLAN ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU KOJI SE MIJENJA

Član 82.

(Izuzeci od najniže penzije)

(1) Odredbe člana 81. st. (1), (2), (4) i (5) ovog zakona ne odnose se na osiguranike koji su ostvarili pravo na srazmjerni dio penzije po međunarodnim ugovorima i Sporazumom o međusobnim pravima i obavezama u sprovođenju penzijskog i invalidskog osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 24/00), zaključenog između nosilaca osiguranja u entitetima Bosne i Hercegovine, kao ni na korisnike koji nemaju prebivalište na teritoriji BiH, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom iz stava (1) ovog člana manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog zakona, korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije pripada i razlika od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona. Pravo na isplatu razlike penzije do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona, korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(3) Postupak i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije iz stava (2) ovog člana uredit će nosilac osiguranja svojim aktom.